

2. Коптева, Г.М., Нашекіна, О.М. (2023). Концептуальні положення управління стратегічними змінами на підприємстві. *Вісник Національного Технічного Університету "Харківський Політехнічний Інститут" (економічні науки)*, (2), 73–77. URL: <http://es.khpi.edu.ua/article/view/282945>.

3. Коптева Г.М. Забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання в умовах цифровізації. Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я = Information technologies: science, engineering, technology, education, health : тези доп. 30-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD–2022, [19-21 жовтня 2022 р.] Харків : НТУ "ХПІ", 2022. С. 540.

4. Ляхович Л.А. Стратегічна поведінка компаній в умовах війни то повоєнного відновлення. *Економічний простір*, 2022. (180), с.139-142, URL: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/2022-180-22>.

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ В УПРАВЛІННІ ВІДДАЛЕНИМИ КОМАНДАМИ ІТ КОМПАНІЙ

Лисенко С.М., здоб. вищої освіти

Маковоз О.С., д-р екон. наук, проф.

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Переважна більшість найманих працівників ІТ компаній переведено на дистанційну зайнятість, першою причиною стала пандемія коронавірусу, наступною стало введення військового стану в Україні. Оскільки спостерігається подальше активне застосування дистанційної роботи менеджмент компаній повинен активно змінювати стилі роботи та впроваджувати більше гнучкості у робоче середовище. Персонал потребує більше свободи вибору місця роботи, часу та типу роботи. Адекватна реакція управлінців на запити працівників сприятиме підвищенню результативності роботи [1]. Поглиблення віддалених форм роботи ІТ-компаній вимагає перегляду методологій управління персоналом, особливо у сфері управління командами проєктів. Членам команд необхідна комунікаційна підтримка, стратегія цифрового спілкування, а керівники повинні змінити управлінські підходи та адаптуватися до нових умов, щоб ефективно дистанційно керувати працівниками та зустрічами [1]. Зазначене вимагає застосування практик, процедур і процесів під час усього життєвого циклу проєкту, який передбачає структурований підхід до вирішення завдань та досягнення конкретних цілей в рамках обмеженого часу, бюджету і ресурсів. Серед переваг проєктного підходу можна назвати наступні:

1) гнучкість та адаптивність: дозволяє швидко реагувати на зміни у вимогах та ринковому середовищі. Проєктний підхід спрямований на постійну комунікацію, співпрацю та ітеративний розвиток, що допомагає досягати кращих результатів в умовах невизначеності.

2) клієнтоорієнтованість: акцентує увагу на задоволенні потреб клієнта і внесенні змін в проєкт під час його реалізації. Вказане дозволяє забезпечити відповідність результату реальним потребам користувачів.

3) швидкість впровадження: може допомогти прискорити впровадження нових продуктів, послуг або ініціатив в порівнянні з класичним управлінням, де процеси можуть бути більш витратними та часомісткими.

4) комунікація та співпраця: сприяє активній комунікації та співпраці серед команди проєкту. Це допомагає уникнути внутрішньої бюрократії і покращити обмін ідеями та інформацією.

5) зменшення ризику: дозволяє ідентифікувати та управляти ризиками під час реалізації проєкту, оскільки він акцентує увагу на постійному контролі.

В Україні при реалізації проєктів найчастіше віддають перевагу методології Scrum. При цьому щодо використання розподілених команд існує достатній рівень управління проєктами в організаціях порівняно зі світовими практиками, що дає можливість експорту сервісних послуг замовникам [2]. Дослідження Наваз Алі Хамдулай [3] демонструє різні переваги методологій SCRUM, Agile та Kanban в IT-індустрії та переваги для працівників IT-організації та переваги перед іншими традиційними методологіями чи моделями. Опитування 200 респондентів, що методологія SCRUM та Agile є дуже корисними для задоволеності та утримання клієнтів, скорочують бюджет і час проєкту та забезпечують лише робочі цінні або повнофункціональні продукти на IT-ринках та інших ринках світу. KANBAN візуалізує весь робочий процес продукту, який надзвичайно легко вивчити та зрозуміти, і він має менший час циклу, що забезпечує дуже швидке виконання функцій продукту. Застосування даних підходів впливає на управління видаленими командами, що в свою чергу вимагає впровадження нових інструментів для досягнення компаніями поставлених цілей.

Основними інструментами для віддалених команд виступають програмні засоби, що дозволяють вести комунікації, відстежувати процес розробки та поставки в термін, засоби внутрішнього та зовнішнього спілкування команди.

Сучасні методології управління проєктами базуються на гнучких методологіях, що дає можливість легко вносити зміни в проєкт, забезпечує постійну комунікацію між членами команди. У той же час, застосування гнучких і традиційних методик передбачає гібридний підхід. Гібридний підхід - це будь-яке поєднання гнучких та традиційних (орієнтованих на план) підходів, які команда використовує та підлаштовує під свої власні контекстні потреби [4]. Іншими словами, гібридні підходи до розробки програмного забезпечення (ПЗ) охоплюють різні елементи керованих планами методів (наприклад, водоспад або V-модель) та гнучких методів (наприклад, Scrum або Kanban).

Новими тенденціями, також можна розглянути впровадження штучного інтелекту в процес управління проєктами, який може бути використаний для рутинних завдань, оптимізації робочих процесів, забезпечення об'єктивного зворотнього зв'язку, критеріїв прийняття рішень і надання часу менеджерам для більш важливих завдань [5].

Використання хмарних технологій дозволяє команді проекту ефективно та безпечно ділитися інформацією між членами команди та стейкхолдерами. Хмара, як нова технологія та бізнес-модель демонструють прогрес, але це має бути прийнято модульним способом, який забезпечує широкий діапазон можливостей реконфігурації, щоб ресурси або послуги могли накопичуватися гнучким способом у порядку відповідати мінливим вимогам ринку [6]. Нові технології та соціокультурні зміни впливають на спосіб, як ІТ компанії організують роботу та взаємодію віддалених команд. Відповідно до викладеного матеріалу можливо зробити наступні висновки щодо аналізу сучасних тенденцій в управлінні віддаленими командами ІТ компаній:

1) гнучкість та різноманітність: Віддалена робота дозволяє компаніям залучати талановитих фахівців з усього світу та створювати різнопланові глобальні команди. Це допомагає забезпечити генерацію найбільш ефективних думок і рішень, що сприяє винаходу інновацій.

2) дотримання правил кібербезпеки: з віддаленим робочим середовищем зростають ризики кібербезпеки. ІТ компанії повинні акцентувати увагу на захисті даних та інформаційної безпеки в умовах розподіленості співробітників.

3) спеціалізовані інструменти: все більше ІТ компаній використовують спеціалізовані інструменти для віддаленого спілкування та проєктного управління, що дає змогу працювати ефективно та спілкуватися онлайн.

4) удосконалення культури корпоративного спілкування: зміни в робочих практиках вимагають акценту на розвитку здорової корпоративної культури, забезпеченні комунікації та підтримці віддалених співробітників.

5) баланс роботи та життя: сучасні тенденції в управлінні віддаленими командами підкреслюють важливість збалансованого підходу до роботи та життя, що сприяє задоволенню співробітників і підвищує їхню продуктивність.

Управління віддаленими командами в ІТ компаніях вимагає постійного вдосконалення та адаптації до змін у сучасному глобальному світі. Ключовими аспектами успішного управління є гнучкість, технологічна готовність, забезпечення безпеки та комунікаційна та психологічна підтримка членів проєктних віддалених команд.

Інформаційні джерела:

1. Маковоз, О.С., О.М. Крючко, і Д.В. Парцирний Розвиток організаційної структури в умовах дистанційної роботи персоналу організації. *Цифрова економіка та економічна безпека*, Вип. 7 (07) (Липень), 2023. 92– 95. <https://doi.org/10.32782/dees.7-15>.

2. Кравчук О.І., Варіс І.О., Кир'янова О.В. Комплексний аналіз віртуального командного менеджменту в організації. *Економіка та суспільство*, Вип. 47. 2023. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/>

3. Nawaz Ali Hamdulay. SCRUM Methodology Adoption Benefits for Employees and IT Organization. *NCRD's Business Review : e-Journal*, Volume 7 , Issue 1 (Jan-Dec 2022). URL: <http://www.ncrdsims.edu.in/ckfinder/userfiles/files/03.pdf>

4. Кононенко О. Що таке гібридне управління проєктами. 2022. URL: <https://iampm.club/ua/blog/shho-take-gibridne-upravlinnya-projektami/>

5. Corinna Peifer, Anita Pollak, Olaf Flak. The Symphony of Team Flow in Virtual Teams. Using Artificial Intelligence for Its Recognition and Promotion. *HYPOTHESIS AND THEORY article*, *Front. Psychol.*, 08 September 2021. URL: <https://www.frontiersin.org/>

6. Victor M. Garro Abarca, Pedro R. Palos-Sanchez, Enrique Rus-Arias. IEEE Xplore, 2003. Working in Virtual Teams: A Systematic Literature Review and a Bibliometric Analysis. URL: <https://ieeexplore.ieee.org/abstract/document/9195455>

7. Краснокутська Н.С., Подоприхіна Т.О. Аналіз методологій управління проєктами в ІТ-галузі. Бізнес Ін- форм. 2020. № 8. С. 217 – 222.

ГЛОБАЛЬНІ ЦИФРОВІ МЕРЕЖІ ЯК МОДУСИ КОМЕРЦІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ (КОНЦЕПЦІЯ НЕТВОРКІНГУ)

Лобода Н.О., канд. екон. наук, доц.

Львівський національний університет ім. І. Франка

Чабанюк О.М., канд. екон. наук, доц.

Львівський торговельно-економічний університет

Білецький В.А., здоб. вищої освіти

Львівський національний університет ім. І. Франка

Процеси діджиталізації проникли майже в усі сфери нашого життя. Вплив інформаційних технологій на розвиток людства неможливо переоцінити.

За допомогою діджиталізації більша частина оточуючих нас процесів перейшла у цифровий формат і виступає невід'ємним компонентом інформаційного потоку, який активно розвивається та впроваджується в усі сфери життя [1].

Глобалізаційні тенденції призвели до посилення конкуренції між підприємствами у світовому торгово-економічному просторі. Інтернет став необхідною складовою комерційної діяльності, яка впливає на глобальну економіку. Розвиток інтернет-торгівлі у сучасному бізнес-середовищі стає все більш актуальним і потребує подальших зусиль. Все ще є актуальними питання стосовно систематизації, узагальнення факторів і класифікації сегментів сучасного ринку інтернет-торгівлі, і це вимагає подальшого розвитку теоретичного підґрунтя і методології. Незважаючи на проведені дослідження в останні роки, визначення рівня розвитку в сучасних умовах та визначення шляхів вдосконалення інтернет-торгівлі є об'єктом дискусії і залишаються недостатньо розробленими. Створення корпоративних та локальних мереж є важливою передумовою для розвитку сучасних інформаційних технологій. Інтернет-торгівля базується на використанні цих мереж та новітніх інформаційних технологій для укладення комерційних угод та управління виробництвом. Електронні засоби зв'язку виступають в ролі посередника у процесі обміну даними. Електронна комерція визначається як підприємницька діяльність, яка спрямована на укладення комерційних угод за допомогою електронних засобів передачі даних. Це поняття також включає в себе «управління процесами виробництва», оскільки електронна комерція дозволяє ефективно об'єднувати управління фінансами, торгівлею, проектуванням та доставкою в єдину мережу. Це забезпечує системний підхід до управління всім виробництвом і підприємством в цілому.